

Mänsklighetens största behov: Tawhid

Bekräftelsen av Allahs Tawḥīd är något som mänskligheten – oavsett om de har accepterat Islam eller inte – har större behov av än mat och dryck. Denna korta artikel förklarar de tre kategorierna av Tawḥīd tillsammans med dess två typer. Det finns också en mycket nyttig förklaring av vad som skiljer muwāḥidens Tawḥīd från mushrikens Tawḥīd.

”[Tawḥīd] är att utpeka Honom ensam för dyrkan, med kärlek, ödmjukhet och underkastelse till Honom, genom att följa Hans befallningar och underkasta sig dem.”

Ibn Abīl-‘Izz (d.792H) – raḥimahAllāh – sade: ”Kunskap om Uṣūlud-Dīn (religionens grundläggande principer) är den ädlaste grenen av kunskap eftersom utmärktheten hos en viss typ av kunskap beror på vad den berör, och detta är den större Fiqh (förståelse), vilket är varför Imām Abū Ḥanīfah (d.150H) – raḥmatullāhi ‘alayhi – kallade det han sammanställde angående Uṣūlud-Dīn för: ‘al-Fiqhul-Akbar’ (den Största Fiqh). Tjänarnas behov av denna kunskap är större än varje annat behov; och det är det nödvändigaste av alla ting för dem, eftersom det inte finns något liv för hjärtan, ingen glädje och ingen stillhet, utom genom kännedomen om sin Herre, Den som ska dyrkas, deras Skapare – med Hans Namn, Hans Egenskaper och Hans Handlingar, och att Han – tillsammans med allt detta – är mer älskad av personen än vad som helst annat. Så människans strävan är med avseende på allt som kommer att föra henne närmare Allah, med uteslutande av skapelsen.

Det är dock omöjligt för sinnen att komma till att känna till och förstå allt detta i detalj, så den Allrabarmhärtigaste, den Allramäktigaste – sände från Sin barmhärtighet Sändebud för att lära det och kalla till det; och för att ge glada nyheter till de som accepterar deras Kallelse och varna de som förkastar den. Nyckeln till deras Kallelse och kärnan i deras budskap var tjänarens närmande till Allah – den Allra Fullkomligaste – genom Hans Namn, Egenskaper och Handlingar, eftersom allt som Sändebuden beordrades med är byggt på detta. Detta följs sedan av två stora principer: För det första: Kännedomen om vägen som leder till Honom – och det är Sharī‘ah som består av Hans order och förbud. För det andra: Att de som följer vägen vet vad som väntar dem, vilket är oändlig salighet. Så de som känner Allah bäst är de som bäst följer vägen till Honom; och

bäst vet vad som finns i slutet av vägen.”¹

Stadga vid Religionen

Stadga vid Allahs Religion, utmärkthet i denna värld och frälsning i det kommande livet är byggt på två stora angelägenheter: ”För det första: Kunskap om Allah och de vackra Namnen och de upphöjda Egenskaper som passar Honom och Hans Handlingar – och detta nödvändiggör uppskattning av Hans Majestät, att hedra Honom, frukta Honom, vörda Honom, älska Honom, sätta sina förhoppningar till Honom, förlita sig på Honom, vara nöjd med Hans beslut och ha tålamod med det Han sänder ned vad gäller svårigheter. För det andra: Kunskap om vad Han älskar och är nöjd med, och vad Han hatar och som förargar Honom – vare sig det gäller trosuppfattningar, uttalanden eller yttre eller inre handlingar. Så den som har kunskap om detta måste skynda till att uppfylla det som Allah älskar och är nöjd med, och undvika det som Han hatar och som förargar Honom.”²

Sufyān Ibn ‘Uyaynah (d.197H) – raḥimahullāh – sade: ”Det finns tre typer av lärde: en som känner Allah och känner Allahs befallningar; och en som känner Allah men inte känner Hans befallningar; och en som känner Allahs befallningar men inte känner Allah. Och den mest fullständige av dem är den förste – och det är den som fruktar Allah och känner Hans domar.”³

Islams Kärna

Profeten (ṣallallāhu ‘alayhi wa-sallam) förklarade kärnan i Islam och dess huvudpelare när han sade: ”Islam är byggt på fem: Att vittna om att ingen har rätten att dyrkas utom Allah och att Muḥammad är Allahs Sändebud, att etablera al-Ṣalāh, att betala Zakāh, att pilgrimsfärda till Huset och att fasta under Ramaḍān.”⁴ I en annan berättelse: ”Islam är byggt på fem: Att dyrka Allah och att förkasta vad som helst tillsammans med Honom...”⁵ Också i en annan berättelse: ”Islam är byggt på fem: Allahs Tawḥīd...”⁶

Således har ”Att vittna om att ingen har rätten att dyrkas utom Allah” samma innebörd som ”Att dyrka Allah och att förkasta vad som helst tillsammans med Honom” vilket har samma innebörd som: ”Allahs Tawḥīd.” Så det kommer att vara klart för den ärade läsaren att Tawḥīd är kärnan i Islam, och det är start- och slutpunkten för all godhet och utmärkthet.

Språkligt sett betyder Tawḥīd: ”Att göra något till ett, eller att hävda enhetligheten hos något.”⁷ Men vad vi är intresserade av här är den

sharī'ahmässiga eller tekniska innebörden av Tawḥīd vilket är: "Att utpeka Allah ensam för dyrkan." ⁸

Al-Bayjooree - raḥimahullāh - sade: "Det är att utpeka al-Ma'bood (Den som ska dyrkas - dvs. Allah) med dyrkan, tillsammans med tro och bekräftelse av enhetligheten och det unika hos Hans Dhāt (Väsen), Şifāt (Egenskaper) och Handlingar." ⁹

Shaykh al-Ghunaymaan - hafīzahullāh - sade: "Det är att utpeka Honom ensam med dyrkan, med kärlek, ödmjukhet och underkastelse till Honom, genom att följa Hans befallningar och underkasta sig dem." ¹⁰

Indelningen av Tawḥīd

Tawḥīd har - med Salaf och lärde inom Ahl al-Sunnah wal-Jamā'ah - tre indelningar.

‘Allāmah as-Safaareenee (d.1112H) - raḥimahullāh - sade: "Vet att Tawḥīd har tre indelningar: Tawḥīd al-Rubūbiyyah (Allahs Enhet i Hans Herravälde), Tawḥīd al-Ulūhiyyah (att utpeka Allah ensam för dyrkan) och Tawḥīd al-Asmā' wa-al-Şifāt (det unika hos Allahs Namn och Egenskaper)." ¹¹

"Och Allah har samlat dessa tre indelningar i Hans - den Allrahögstes - uttalande: 'Herren för himlarna och jorden och allt som finns mellan dem, dyrka därför Honom ensam och var uthållig och tålmodig i dyrkan av Honom. Känner du till någon som är lik Honom?'" ^{12 13}

"Så Tawḥīd al-Rubūbiyyah innebär: En fast och definitiv tro att Allah ensam är Skaparen, Mästaren och Ägaren, och Befallningen är för ingen annan än Honom." ¹⁴

"Och Tawḥīd al-Ulūhiyyah är att utpeka Allah ensam för all dyrkan och inte dyrka något tillsammans med Honom, vare sig det är en ängel, ett Sändebud, en Profet, en from person, ett träd, en sten, solen, månen eller annat än dessa." ¹⁵

"Och Tawḥīd al-Asmā' wa-al-Şifāt är det unika hos Allah - den Allrahögste - vad gäller Hans Namn och Hans Egenskaper, genom att bekräfta det Allah har bekräftat för Sig Själv - antingen i Sin Bok eller på Sin Sändebuds tunga şallallāhu ‘alayhi wa-sallam - utan taḥrīf (förvrängning av Namnen och Egenskaperna), ta'teel (förnekelse av Namnen och Egenskaperna), takyīf (att säga hur de är) eller tamthīl (att göra någon likhet med

skapelsen).”¹⁶

Tawhīd i Kunskap och Handling

Ovanstående tre indelningar av Tawhīd har grupperats – av vissa lärde – i två typer: den första typen handlar om kännedomen om Allah genom Hans Namn, Egenskaper och Handlingar (dvs. Tawhīd al-Asmā’ wa-al-Ṣifāt och Tawhīd al-Rubūbiyyah), och den andra handlar om att förverkliga och manifesteras detta Tawhīd genom att utpeka Allah ensam för dyrkan (dvs. Tawhīd al-Ulūhiyyah). Den första typen av Tawhīd är kopplad till kunskap, medan den andra typen är kopplad till handling.

Ibn al-Qayyim (d.756H) – raḥimahullāh – sade: ”Vad gäller det Tawhīd som Sändebuden kallade till och som Böckerna sändes ned med, är det av två typer: Tawhīd al-Ma’rifah wal-Ithbāt (Tawhīd av kunskap och bekräftelse) och Tawhīd fit-Talab wal-Qasd (Tawhīd av handlingar och avsikter).

Så den första typen bekräftar verkligheten hos Herrens – den Allahögstes – Dhāt (väsen) tillsammans med Hans Namn, Hans Egenskaper, Hans Handlingar, Hans tal i Hans Böcker och Hans tal till vem Han vill bland Hans tjänare. Den bekräftar också den allt-omfamnande naturen hos Hans Förutbestämmelse och Hans Pre-Dekret och Hans visdom. Koranen har fullständigt klargjort denna typ av Tawhīd – som förekommer i början av Sūrah Ḥadīd och Sūrah Tā Hā, i slutet av Sūrah al-Ḥashr, i början av Sūrah Sajdah, i början av Sūrah Āli ‘Imrān och hela Sūrah Ikhlas, och annat än dessa.

Den andra typen: Då är det vad som finns i Sūrah Kāfirun och vad som finns i Hans – den Allahögstes – uttalande: ’Säg: O Bokens folk! Kom till ett ord som är rättvist och rimligt mellan oss och er, att vi inte ska dyrka någon utom Allah och att vi inte ska associera någon partner tillsammans med Honom, och att vi inte ska ta andra som herrar vid sidan av Allah. Sedan, om de vänder sig bort, säg: Bär vittne om att vi är muslimer.’”¹⁷

Det finns också i början av Sūrah Tanzeel och i början, mitten och slutet av Sūrah Mu’min, och i början och slutet av Sūrah A’raf och den större delen av Sūrah An’am. Sannerligen innefattar varje Sūrah i Koranen dessa två typer av Tawhīd, vittnar om det och kallar till det.

Eftersom Koranen antingen ger [i] information om Allah, Hans Namn, Hans Egenskaper, Hans Handlingar och Hans Uttalanden – vilket är Tawhīd al-Ma’rifah wal-Ithbāt (Tawhīd av kunskap och bekräftelse); eller [ii] det är en kallelse till att dyrka Allah ensam utan någon partner, och ett förkastande

av vad som helst som dyrkas förutom Honom – och detta är Tawḥīd al-*Irādee* at-Talabee (Tawḥīd av handlingar och avsikter); eller [iii] det är en befallning att lyda Honom och att följa Hans order och förbud – så detta är från Tawḥīds rättigheter och är en fullbordning av det; eller [iv] det ger information om Tawḥīds folk och hur de behandlades i denna värld och hur de kommer att hedras i det kommande livet – och detta är belöningen för Tawḥīd; eller [v] det ger information om shirk-folket (de som associerar partners med Allah) och det straff de tar emot i denna värld och den plåga de ska ta emot i det kommande livet – så detta är belöningen för de som överger Tawḥīd.”¹⁸

Tawḥīd – Dess Vikt i Koranen

Ibn Abīl-‘Izz – raḥimahullāh – sade: ”Så Koranen – i sin helhet – handlar om Tawḥīd, dess rättigheter och dess belöningar; och om Shirk, dess folk och deras straff. Således är ’Allt pris tillkommer Allah, världarnas Herre.’¹⁹ Tawḥīd (av kunskap). ’Den Allrabarmhäftigaste, Barmhäftighetens Skänkare.’ är Tawḥīd (av kunskap). ’Herren av Domedagen.’ är också Tawḥīd (av kunskap). ’Dig ensam dyrkar vi och Dig ensam söker vi bistånd och hjälp från.’ är Tawḥīd (av handling). ’Vägledd oss till den Raka Vägen.’ berör Tawḥīd och att be om vägledning till Tawḥīd-folkets väg, (vilket är) ’Vägen för dem Du har gynnat. Inte för dem som har ådragit sig Din vrede, och inte för dem som har gått vilse.’ de som har avlägsnat sig från Tawḥīd.”²⁰ Så Allah börjar denna Sūrah med att först informera oss om Sig Själv – den Allra Fullkomligaste (dvs. Tawḥīd av kunskap). Sedan, efter kännedomen om Allah – den Allrahögste – befäller Allah oss med Tawḥīd av handling: ”Dig ensam dyrkar vi.”

Likaså, precis som ”den stora Koranen öppnar med Tawḥīd avslutar den också med det. Så Koranen öppnar med Sūrah Fātiḥah, ’Allt pris tillkommer Allah, världarnas Herre.’ och den stora Koranen avslutar med Sūrah: ’Säg: Jag söker tillflykt hos mänsklighetens Herre.’”^{21 22}

Likaså är den största āyah i Koranen Āyatul-Kursee.²³ Eftersom denna stora āyah informerar oss – från början till slut – rent om Allahs Namn, Hans Egenskaper och Hans Handlingar. Så detta betonar ytterligare vikten av Tawḥīd av kunskap.

På liknande sätt handlar Sūrah Ikhḷās – från början till slut – om Tawḥīd av kunskap, medan Sūrah Kāfiroon är kopplad till Tawḥīd av handling. Sannerligen sade Profeten (ṣallallāhu ‘alayhi wa-sallam) om en man som reciterade al-Kāfiroon i den första rak‘ah: ”Detta är en tjänare som tror på sin Herre.” Sedan reciterade mannen al-Ikhḷās i den andra, så sade han

(ṣallallāhu ‘alayhi wa-sallam): ”Detta är en tjänare som känner sin Herre.”

²⁵ Profeten ṣallallāhu ‘alayhi wa-sallam sade: ”’Säg: Han är Allah, den Ende.’ är likvärdigt med en tredjedel av Koranen. Och ’Säg: O icke-troende...’ är likvärdigt med en fjärdedel av Koranen.” ²⁶

Vad som ytterligare visar vikten av detta Tawḥīd är det faktum att Profeten (ṣallallāhu ‘alayhi wa-sallam) ”brukade börja sin dag med Tawḥīd (av kunskap och handling), eftersom han reciterade både Sūrah Kāfiroon och Sūrah Ikh̄lās i de två rak‘āt före Fajr (gryningsbönen). ²⁷ Och han brukade avsluta natten med att recitera båda dessa Sūrahs i sin witr-bön.”

^{28 29}

”Sannerligen handlar hela Koranen om Tawḥīd.” ³⁰ Och Allah – den Mäktige och Majestätiske – säger: ”En bok Vi har sändt ned, full av välsignelser, för att människor må begrunda dess budskap; och de som besitter förståelse må ta dem till hjärta.” ³¹

Tawḥīd – Dess Vikt från Sunnah

Vad som bevisar vikten av Tawḥīd från Sunnah är att den Utvalda – ‘alayhis-ṣalātu was salām – stannade i Mecka i tretton år bland de icke-troende och kallade dem till det och sade till dem: ”Säg: Ingen har rätten att dyrkas utom Allah och bli därmed framgångsrik...” ³²

Allahs Sändebud (ṣallallāhu ‘alayhi wa-sallam) sade: ”Jag har sänts nära Timmen, med svärdet, så att ingen har rätten att dyrkas utom Allah ensam, utan någon partner. Mitt uppehälle är under mitt spets skugga. Och förnedring och skam är för den som motsätter sig mitt befäl. Och den som liknar ett folk är av dem.” ^{33 34}

På liknande sätt brukade han sända sina Följeslagare till olika samhällen och beordra dem med detta Tawḥīd först – som var fallet när han sände Mu‘ādh Ibn Jabal till Jemen och sade: ”Sannerligen reser du till ett folk från Bokens Folk, så låt Allahs Tawḥīd vara det allra första du kallar dem till...”

³⁵

Och precis som Profeten (ṣallallāhu ‘alayhi wa-sallam) började sin Profetskap och undervisning med frågan om Tawḥīd, likaså ”nämnde han (ṣallallāhu ‘alayhi wa-sallam) frågan om Tawḥīd under sin sista sjukdom från vilken han (‘alayhis-ṣalātu was salām) dog, när han sade: ’Allahs förbannelse vare över judarna och de kristna, ty de tog sina Profeters gravar som dyrkansplatser.’” ^{36 37}

Klargörande av ett Missförstånd

Shaykh al-Islām Ibn Taymīyah (d.728H) sade: "Det Tawhīd som Sändebuden kom med innefattar att bekräfta att Guddomlighet och dyrkan tillhör Allah ensam, på ett sådant sätt att en person vittnar om att ingen har rätten att dyrkas utom Allah, och att ingen dyrkas utom Honom, och att ingen förlitas på utom Honom, och att inga allianser eller fiendskap bildas utom för Honom, och att ingen handling görs utom för Honom. Denna bekräftelse täcker också de Namn och Egenskaper som Allah bekräftar för Sig Själv, som Allah – den Allrahögste – säger:

'Och den Allāh som ska dyrkas är bara en Allāh. Ingen har rätten att dyrkas utom Honom, den Allrabarmhärtigaste, Barmhärtighetens Skänkare.' ³⁸

Och Allah – den Allrahögste – säger: 'Ta inte två dyrkansföremål. Sannerligen är Allah den ende Gudomen att dyrkas, frukta därför Honom.' ³⁹

Och Han – den Allrahögste – säger: 'Den som åkallar (dvs. bönfaller eller ber till) annat än Allah, för vilket han inte har något bevis, då är hans avräkning bara hos hans Herre. Sannerligen kommer de icke-troende inte att bli framgångsrika.' ⁴⁰

Allah – den Allrahögste – säger också: 'Och fråga de av Våra Sändebud som Vi sände före dig, "Utsåg Vi någonsin dyrkansföremål vid sidan av den Allrabarmhärtigaste?"'" ⁴¹

Och Allah informerade oss om varje Profet bland Profeterna att de kallade folket till dyrkan av Allah ensam, utan partner, som Han sade: "Sannerligen finns det ett utmärkt exempel för er i Ibrāhīm och de med honom, när de sade till sitt folk: 'Sannerligen är vi fria från er och det ni dyrkar vid sidan av Allah. Vi har förkastat er, och det har uppstått mellan oss och er, fientlighet och hat för evigt – tills ni tror på Allah ensam.'" ⁴²

Och Allah sade om mushrikerna (de hedniska avgudadyrkarna): "När det sägs till dem: 'Ingen har rätten att dyrkas utom Allah', blir de arroganta. Och de säger: 'Ska vi överge de gudar vi dyrkar på grund av en galen poet?'" ⁴³

Och detta förekommer ofta i Koranen.

Och vad som avses med Tawhīd är inte enbart Tawhīd al-Rubūbiyyah –

tron att Allah ensam är Skaparen – vilket är vad vissa av kalāms folk och Şūfierna tror! Så de tror att om de bekräftar denna typ av Tawhīd, tillsammans med dess bevis, då har de bekräftat Tawhīds yttersta gränser och att om de vittnar om detta och absorberas i det, då har de absorberat sig i Tawhīds gränser! Detta är dock inte fallet. Eftersom till och med om en person gick med på de egenskaper som passar Herren, och förklarade Honom fri från allt Han bör förklaras fri från och bekräftade att Han ensam är skaparen av allt – då skulle en sådan person ändå inte vara en muwahḥid (en person av Tawhīd) förrän han, tillsammans med detta, vittnar om att den ende Ilāh (dvs. dyrkansföremål) är Allah – (dvs. ingen har rätten att dyrkas utom Allah ensam) – bekräftar att Allah ensam är den Ilāh som förtjänar all dyrkan, håller fast vid denna dyrkan och associerar ingen partner med Honom. Bekräftar också att denna Ilāh (dyrkansföremål) är Han som är förgudad och dyrkad och som förtjänar dyrkan och det är inte att Ilāh enbart har innebörden av 'Den som har kraften att skapa och upphovsrätta.'" ⁴⁴

Så om en förklarare (av Koranen) förklarar Ilāh som 'Den som har kraften att skapa och upphovsrätta' och tror att detta är den mest specifika beskrivningen av Ilāh och bekräftar att detta är Tawhīds gränser – som görs av kalāms folk, och det är vad de säger från Abū al-Ḥasan al-Ash‘arī ⁴⁵ och hans anhängare – då känner de inte den sanna verkligheten av det Tawhīd som Allah sände Sina Sändebud med, eftersom de arabiska mushrikerna brukade hålla med om att Allah ensam är skaparen av allt. Ändå, trots detta, var de fortfarande mushrikar, som Allah – den Allrahögste – säger: "De flesta människor tror inte på Allah utan att de begår shirk (dvs. associerar andra med Honom i tro och dyrkan)." ⁴⁶

En grupp bland Salaf (de tre första generationerna av muslimer) sade: "Om du frågar dem vem som skapade himlarna och jorden, kommer de att säga 'Allah' – ändå, tillsammans med detta, dyrkade de andra vid sidan av Honom." ⁴⁷

Allah – den Allrahögste – sade: "Säg: 'Vems är jorden och allt som finns i den, om ni verkligen vet?' De kommer att säga: 'Den tillhör Allah.' Säg: 'Kommer ni då inte ihåg?' Säg: 'Vem är Herren för himlarna och Herren för den stora Tronen?' De kommer att säga: 'Allah.' Säg: 'Fruktar ni Honom då inte?'" ⁴⁸ Så inte alla som bekräftar att Allah är Herren för allt och är dess Skapare, kommer att vara Hans dyrkare med uteslutande av allt annat – åkallar Honom ensam, hoppas till Honom ensam, fruktar Honom ensam, bildar allianser och fientlighet för Honom, lyder Hans Sändebud, befaller det Han befäller och förbjuder det Han förbjöd." ⁴⁹

Avslutning

Shaykh ‘Abd al-Qādir al-Jeelānee (d.561H) sade: ”Så det åligger dig att frukta Allah – den Mäktige och Majestätiske – och att inte frukta någon annan utom Honom. Vänd dig till Allah – den Mäktige och Majestätiske – för varje behov, och förlita dig på Honom ensam – den Allrahögste – och sök det du behöver från Honom ensam. Förlita dig inte på någon annan än Allah. Och Tawḥīd – allt finns i Tawḥīd.”⁵⁰

Slutnoter:

- ¹ Sharḥul-‘Aqīdahtit-Tahaawiyyah (s. 69)
- ² Faḍl ‘Ilmus-Salaf (s. 47) av al-Ḥāfiẓ Ibn Rajab (d.795H)
- ³ Berättat av al-Dārimī (1/102) och Abū Nu‘aym i al-Ḥilyah (7/280), med ett Ṣaḥīḥ isnād.
- ⁴ Berättat av al-Bukhārī (1/49) och Muslim (nr. 16) från ‘Abdullāh ibn ‘Umar – raḍī Allāhu ‘anhu.
- ⁵ Berättat av Muslim (nr.20)
- ⁶ Berättat av Muslim (nr.19)
- ⁷ Lisāanul-‘Arab (3/450) av Ibn Mandhoor och också al-Ḥujjah fī Bayānil-Maḥajjah (1/305) av Abū al-Qāsim al-Aṣbahānī
- ⁸ ad-Durar al-Sunniyyah (1/48) av Shaykh ‘Abdur-Raḥmān Ibn Ḥasan
- ⁹ Jawharut-Tawḥīd (s. 10)
- ¹⁰ Sharḥ Kitābut-Tawḥīd min Ṣaḥīḥil-Bukhārī (1/38)
- ¹¹ Lawāmi‘ul-Anwāarul-Bahiyyah (1/128) av as-Safaareenee.
- ¹² Sūrah Maryam [19:65]
- ¹³ Taqreebut-Tadmuriyyah (s. 110) av Shaykh Ibn al-‘Uthaymīn
- ¹⁴ Taqreebut-Tadmuriyyah (s. 110-111)
- ¹⁵ Taqreebut-Tadmuriyyah (s. 112-113)
- ¹⁶ Taqreebut-Tadmuriyyah (s. 116-117)
- ¹⁷ Sūrah Āli ‘Imrān [3:64]
- ¹⁸ Madārij al-Sālikīn (3/449-450) av Ibn al-Qayyim
- ¹⁹ Sūrah Fātiḥah [1:1]
- ²⁰ Sharḥul-‘Aqīdahtul-Tahaawiyyah (s. 89-90) av Ibn Abīl-‘Izz
- ²¹ Sūrah Nāas [114:1]
- ²² Ḥukmul-Intimā’ (s. 58) av Shaykh Bakr Abū Zayd
- ²³ Berättat av Muslim (nr. 1768) från ‘Ubayy Ibn Ka‘b – raḍī Allāhu ‘anhu.
- ²⁵ Ḥasan: Berättat av at-Tahawee och Ibn Hibbān. Al-Ḥāfiẓ Ibn Ḥajar autentiserade det i Aḥādīthul-‘Āliyaat (nr. 16).
- ²⁶ Ṣaḥīḥ: Berättat av at-Ṭabarānī i al-Mu‘jamul-Kabīr (3/203/2) från Ibn ‘Umar – raḍī Allāhu ‘anhu. Det autentiserades av al-Albānī i Ṣaḥīḥ al-Jāmi‘ (nr. 4405).
- ²⁷ Berättat av Muslim (nr.726)

- ²⁸ Ṣaḥīḥ: Berättat av Sūrah al-Nisā'ī och al-Ḥākim, som förklarade det ṣaḥīḥ.
- ²⁹ al-Tawḥīd wa Atharahu fī ḥayātil-Muslim (s. 30) av Aḥmad Ibn Ibrāhīm al-Hareeqee.
- ³⁰ Madārij al-Sālikīn (3/450)
- ³¹ Sūrah Ṣaad [38:29]
- ³² Berättat av Aḥmad (4/63)
- ³³ Ṣaḥīḥ: Berättat av Aḥmad (nr. 5114) och Ibn 'Asākir (19/96/1), från Ibn 'Umar – raḍī Allāhu 'anhu. Det autentiserades av al-Ḥāfiẓ al-'Irāqee i Takhreejul-Iḥyā' (3/42) och al-Ḥāfiẓ Ibn Ḥajar i Fatḥ al-Bārī (10/222).
- ³⁴ al-Tawḥīd wa Atharahu fī ḥayātil-Muslim (s. 29)
- ³⁵ Berättat av al-Bukhārī (1/13) och Muslim (1/272), från Ibn 'Abbās – raḍī Allāhu 'anhu. ³⁶ Berättat av al-Bukhārī (1/532) och Muslim (5/16)
- ³⁷ al-Tawḥīd wa Atharahu fī ḥayātil-Muslim (s. 29)
- ³⁸ Sūrah Āli 'Imrān [3:163]
- ³⁹ Sūrah al-Naḥl [16:51]
- ⁴⁰ Sūrah Mu'minoon [23:117]
- ⁴¹ Sūrah al-Zukhruf [43:45]
- ⁴² Sūrah al-Mumtaḥinah [60:4]
- ⁴³ Sūrah Ṣaffāt [37:35-36]
- ⁴⁴ Detta är kalāms folks uttalande, såsom Abū Maṣṣoor al-Maatureedee i al-Tawḥīd (ss. 20-21).
- ⁴⁵ Han är Abū al-Ḥasan 'Alī Ibn Ismā'īl al-Ash'arī (d.324H) – till vilken den Ash'ariyyah 'aqīdah felaktigt tillskrivs eftersom han övergav denna 'aqīdah – och den av Mu'tazilah tidigare – för Salafens 'aqīdah – som nämns av Ibn Kathīr i Ṭabaqāatush-Shāfi'iyyah och visas av hans sista bok: al-Ibānah 'an Uṣūlid-Diyānah.
- ⁴⁶ Sūrah Yūsuf [12:106]
- ⁴⁷ Detta är Ibn 'Abbās och andras uttalande – som förekommer i Jāmi'ul-Bayān 'an Ta'weelul-Qur'ān (13/50-51) av al-Ṭabarī.
- ⁴⁸ Sūrah Mu'minoon [23:84-87]
- ⁴⁹ Majmū' al-Fatāwá (3/97-105) av Ibn Taymīyyah
- ⁵⁰ Futoohul-Ghayb (s. 176)